

ЛЬВІВСЬКІ ВИДАННЯ ІВАНА ФЕДОРОВА (попередній перелік примірників, що збереглися)

Одним з актуальних завдань історико-книгознавчої науки є створення збірного каталога слов'янських стародруків книг кириличного і глаголичного шрифту, виданих у XVI—XVII ст. на територіях, що були заселені східними, західними та південними слов'янами. Такий каталог стане необхідним довідковим посібником для істориків, філологів, лінгвістів, — тих, хто вивчає історію культури, історію книжкової справи, історію мов і літератур слов'янських народів. Першим кроком на шляху до створення збірного каталога є облік, а потім доскональне вивчення й опис примірників стародруків, які зберігаються у книгосховищах СРСР і зарубіжних країн. Свого часу автор цих рядків видрукував попередній перелік слов'янських інкунабул і палеотипів кириличного шрифту, виданих у 1491—1550 рр. Сьогодні маємо змогу ознайомити наукову громадськість і з списком збережених примірників львівських видань Івана Федорова, що вийшли у світ 400 років тому — в 1574 р. — і поклали початок друкування на Україні. Примірники, що зберігаються в бібліотеках і архівах СРСР, Народної Республіки Болгарії і Польської Народної Республіки, переглянуті автором *de visu*. Відомості про львівські першодруки, що перебувають у Великобританії, Угорщині, Греції, Італії, США, Чехословаччині і Швеції, запозичено з літератури. Всього враховано 77 примірників «Апостола» 1574 р. і один примірник «Азбуки» 1574 р. У додатку наведено відомості про 16 примірників «Апостола», відомих автору з літератури, сьогоднішнє місцезнаходження яких не виявлено.

«Апостол». Львів, 25 лютого 1573 р. — 15 лютого 1574 р. Державна орденна Леніна бібліотека СРСР ім. В. І. Леніна: № 1349, № 1355, № 1356, № 4357, № 6615, № 6614, № 6616, № 6618, № 6619, № 6620, № 6955 — всього 11 прим.

Державний історичний музей: Цар. А 19 а, Хлуд. 19, Щап. 9, Чертк. 402, Менш. 1432 — всього 5 прим.

Наукова бібліотека ім. М. Горького Московського державного університету: № 9533-8-69, № 9533-9-69, № 49-106-65 — всього 3 прим.

Центральний державний архів старовинних актів: ф. 1250, № 5; ф. 1251, № 45 — всього 2 прим.

Державна публічна історична бібліотека: № 5/965966 — 1 прим.

Державна публічна бібліотека ім. М. Є. Салтикова-Щедріна: I. 1.21^а, I. 1.21^б, I. 1.21^в, I. 1.21^г, I. 1.21^д, I. 1.21^е, I. 1.21^ж, XXII. 1.12, XVII. 11.11 — всього 9 прим.

Бібліотека Академії наук СРСР: 8.3.14 (інв. 532), 8.3.15 (інв. 533), 18.5.7 (інв. 5519), 7.5.11 (інв. 22) — всього 4 прим.

Музей історії релігії й атеїзму (Ленінград): М-836-1 — 1 прим.

Наукова бібліотека ім. М. Горького Ленінградського державного університету: № III. 13069 — 1 прим.

Інститут російської літератури (Пушкінський дім) Академії наук СРСР (Ленінград) — 1 прим.

Збірка С. Н. Бистрова (Ленінград) — 1 прим.
 Центральна наукова бібліотека Академії наук УРСР (Київ):
 Кир. 574, Кир. 575, Кир. 696, Кир. 839 — всього 4 прим.
 Києво-Печерський державний історико-культурний заповідник:
 № 4 — 1 прим.
 Музей українського мистецтва в Києві: Гр. 2614 — 1 прим.
 Державний історичний музей УРСР (Київ): СД — 55 (фрагмент).
 Музей книги і книгодрукування (Київ): № 1348 — 1 прим.
 Державна наукова бібліотека ім. В. Стефаника Академії наук
 УРСР у Львові: Ст. 15350, Ст. 53316, Ст. 54010, Ст. ІАСП. прим. з села
 Білки — всього 5 прим.
 Наукова бібліотека Львівського державного університету імені
 І. Франка: № III. 13069, № III. 14223 — всього 2 прим.
 Державний історичний музей у Львові: Сд. 533 (№ 53442) — 1 прим.
 Музей українського мистецтва у Львові: № 27/280609, № 27/280704,
 № 27/280703 — всього 3 прим.
 Львівська картинна галерея — 1 прим.
 Центральна наукова бібліотека Харківського державного універ-
 ситету: № 631490 — 1 прим.
 Державна наукова бібліотека ім. В. Г. Короленка (Харків):
 № 816273 — 1 прим.
 Наукова бібліотека Саратовського державного університету імені
 М. Г. Чернишевського: № 14/26 — 1 прим.
 Бібліотека Сибірського відділення Академії наук СРСР (Новоси-
 бірськ) — 1 прим.
 Наукова бібліотека Вільнюського державного університету імені
 В. Капсукаса: № 1323566 — 1 прим.
 Національна бібліотека у Варшаві: XV.F.742, XVI.F.745 — 2 прим.
 Бібліотека Національного музею в Кракові: Сім 27. III — 1 прим.
 Ягеллонська бібліотека в Кракові: Сім 8681 — 1 прим.
 Слов'янська бібліотека в Празі — 1 прим.
 Бібліотека Папського східного інституту в Римі — 1 прим.
 Державна бібліотека ім. Сечені в Будапешті — 1 прим.
 Пловдивська народна бібліотека ім. І. Вазова — 1 прим.
 Бібліотека Королівського коледжу в Кембріджі (Великобрита-
 нія) — 1 прим.
 Нью-Йоркська публічна бібліотека — 1 прим.
 Бібліотека Упсальського університету (Швеція) — 1 прим.
 Бібліотека Гарвардського університету (США) — 1 прим.
 Бібліотека монастиря Хіландар (Греція) — 1 прим.
 «Азбука». Львів, 1574.
 Бібліотека Гарвардського університету (США) — 1 прим.

ДОДАТОК

ПРИМІРНИКИ АПОСТОЛА 1574 р., ВІДОМІ ЗА ЗГАДКАМИ В ЛІТЕРАТУРІ

1. Примірник Виголексинської бібліотеки (Виговський розкольникний монастир Олонецької губ.) Див.: Барсов Е. Описание рукописей и книг, хранящихся в Выголексинской библиотеке. СПб., 1874, с. 82.
2. Примірник М. С. Маклакова. Див.: Каталог выставки XII Археологического съезда в Харькове. Отдел старопечатных книг. Харьков, 1902, с. 136; № 397(6).
3. Примірник Свято-Богородицького братства в м. Холмі. Див.: Будилович А. Апостол Львовской первопечати Ивана Федорова Москвитина. — У кн.: Памятники русской старины в западных губерниях. Вып. 7. СПб., 1885, с. 113—123.

4 Примірник О. І. Тихоцького. Див. рукописні помітки А. Є. Вікторова.— Відділ рукописів Державної бібліотеки СРСР ім. В. І. Леніна, ф. 51, № 22, л. 23.

5. Примірник № 14 із зібрання Н. П. Рум'янцева. Див.: Книги и рукописи, не оказавшиеся на лицо... Рукопис О. Є. Вікторова. Відділ рукописів Державної бібліотеки ім. В. І. Леніна, ф. 51, карт. 5, № 42.

6. Примірник А. Кочуєва. Див. рукописні помітки В. М. Ундольського. Відділ рукописів Державної бібліотеки СРСР ім. В. І. Леніна, ф. 310, № 1381, л. 410.

2. 2-ий примірник із зібрання М. М. Михайловського. Див.: Краткий перечень рукописей и старопечатных книг на выставке XI Археологического съезда, составленный И. М. Каманиным.— У кн.: Каталог выставки XI Археологического съезда в Киеве. 1899, с. 10.

8. Примірник церкви села Дикого Ровенського повіту Волинської губ. Див.: Теодорович Н. Н. Историко-статистическое описание церквей и приходов Волынской епархии. Том 2. Почаев, 1899, с. 478; Абрамович Д. И. Несколько слов о рукописных и старопечатных собраниях Волынской губ.— «Христианское чтение», 1903, т. 216, июль, с. 116. Можливо, що цей примірник зберігається в Національній бібліотеці Варшави. Мова йде про примірник XVI. Ф. 8, в якому є такий запис XVI ст.: «Изволением отца, ось поспышением сына и съврышением святого духа скончашась сия книга тѣтр Апостол в великом граде Львове при великом короли польском семиградском Баториим Стефаном и великим князем Литовским и при епископе нашем кир Гедионе пана Болобана... рукою многогрешнаго Ивана Федоровича друкаря из Москвы а за працею и накладом богобоина мужа именем Павла сына Фомина мешкающего в селе Диках сию книгу кипил за золотых пять и прида еи до села Дичей...»

9—10. Два примірники Соловецького монастиря. Див.: Сахаров И. П. Обозрение славяно-русской библиографии. Т. 1, кн. 2. Хронологическая роспись славяно-русской библиографии. СПб., 1849, с. 17—18, № 55.

11. 3-й примірник Петербурзької духовної академії. Див.: Родосский А. Полное описание старопечатных церковнославянских книг, хранящихся в Библиотеке СПб. духовной академии. СПб., 1884, с. 30.

12. Примірник Волинського епархіального древлесховища. Див.: Каталог выставки XI Археологического съезда в Киеве. Киев, 1899, с. 10.

13. Примірник № 22 (124) Ставропігійського інституту у Львові. Див.: Свенцицкий И. С. Опись музея Ставропигийского института во Львове. Львов, 1908, с. 51.

14. Примірник С. І. Литова, подарований Петербурзькій публічній бібліотеці в 1873 р. Див.: Отчет имп. Публичной библиотеки за 1873 г. СПб., 1875, с. 22.

15. Примірник Берлінської Бібліотеки. Див.: Немировский Е. Л. Заметки о славянском старопечатании.— В кн.: Книга и графика. М., 1972, с. 104.

16. Екземпляр О. Смирдіна. Див.: Роспись российским книгам для чтения из библиотеки Александра Смирдина, систематическим порядком расположенная. Ч. 1. СПб., 1828, с. 2, № 10.

E. L. NEMYROVSKY

Lviv PUBLICATIONS OF IVAN FEDOROV (Preliminary list of preserved copies)

S u m m a r y

Lviv first early printed publications are listed. They are kept in libraries of the USSR, Bulgaria, Poland, Great Britain, Hungary, Greece, Italy, USA, Czechoslovakia, Sweden. There is information about 16 copies of Lviv printed «Apostol». The place of their storage is unknown.